

Ders Planı

Designed by Piri Reis school, Turkey

Etkinlik Adı: Zor Konular Masası: Altı Şapkalı Düşünme	Konu Alanı: Sosyal Bilgiler, Vatandaşlık, Rehberlik, Felsefe
Sınıf Seviyesi: 8. – 12. Sınıf	Süre: 40–80 Dakika (Konunun derinliğine bağlı olarak)

Öğrenme Hedefleri:

- Karmaşık veya tartışmalı konular için güvenli ve saygılı bir diyalog ortamı oluşturmak.
- Bir konuyu farklı açılardan (duygusal, mantıksal, eleştirel vb.) analiz etme becerisini geliştirmek.
- Karşıt görüşlere karşı empati geliştirerek demokratik tartışma kültürünü içselleştirmek.

Öğretme Yöntemi:

Edward de Bono'nun "Altı Şapkalı Düşünme" Tekniği (Eleştirel ve Çok Boyutlu Düşünme). **Öğretme Teknikleri:**
Diyalog, tartışma, soru-cevap, rol yapma.

Materyaller / Kaynaklar: Altı farklı renkte şapka (Beyaz, Kırmızı, Siyah, Sarı, Yeşil, Mavi) veya renkli kartonlar, tartışılacak konu hakkında kısa bir bilgilendirme metni.

Etkinlik Akışı:

Giriş: Öğretmen sınıfa; "Ödev yapmak için yapay zeka kullanılmalı mı?" veya "Okullarda plastik kullanımı yasaklanmalı mı?" gibi güncel bir konu sunar. Bu egzersizin amacının tartışmayı "kazanmak" değil, "konuyu mümkün olan her açıdan görmek" olduğunu vurgular.

1. Adım: Öğretmen her şapkaya atfedilen anlamları açıklar:

- Beyaz: Nesnel gerçekler ve veriler.
- Kırmızı: Duygular ve sezgiler.
- Siyah: Riskler, uyarılar ve eleştirel yargı.
- Sarı: Faydalar, değerler ve iyimserlik.
- Yeşil: Yaratıcı çözümler ve olasılıklar.
- Mavi: Süreç kontrolü, yönetim ve özetleme.

2. Adım: Sınıf gruplara ayrılır veya her bir şapka tüm sınıf tarafından sırayla temsil edilir. Öğrencilerin, kişisel görüşlerinden bağımsız olarak, o an "giydikleri" şapkanın bakış açısına göre konuşmaları istenir.

Zor Konular Masası: Altı Şapkalı Düşünme

3. Adım: Diyalog süreci başlar. Öğretmen, tartışmanın güvenli bir çerçevede kalmasını, herkesin sırayla konuşmasını ve şapka renginin perspektifine sadık kalınmasını sağlayarak süreci kolaylaştırır.

Kapanış: "Mavi Şapka" (veya öğretmen) tüm süreci özetler. Öğretmen, karşıt görüşleri anlamının demokratik bir toplum için neden kritik olduğunu açıklayarak dersi sonlandırır.

Değerlendirme:

- **Alternatif Değerlendirme:** Tartışmanın sonunda öğrenciler, "Başka birinin şapkasıyla düşünmek nasıl bir duyguydu?" başlıklı kısa bir öz yansıtma yazısı yazar.
- **Gözlem:** Öğretmen, öğrencilerin farklı bakış açılarını nasıl kullandıklarını ve diyalog kurallarına ne kadar uyduklarını gözlemler.

Kaynakça:

De Bono, E. (1985). *Six thinking hats*. Little, Brown.